

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 15 marca 2011 r.

**Pan
Zygmunt Jeżewski
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Poznaniu**

LPO-4100-03-06/2011
P/10/007

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu („Urząd”) w ramach tematu „Powiązania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w zakresie wybranych wydatków w 2010 r. – realizacja zadania związanego z opłacaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku i stypendium”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie.

1. NIK pozytywnie ocenia prowadzenie w Urzędzie rejestru osób bezrobotnych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. zarejestrowanych było 12.177 bezrobotnych bez prawa do zasiłku i stypendium, w tym z obszaru miasta Poznania – 8.575 osób. Szczegółowa analiza wybranej losowo do kontroli dokumentacji 50 bezrobotnych zarejestrowanych w 2010 r. wykazała, że rejestracja bezrobotnych odbywała się w dniu przedłożenia wymaganych dokumentów, po spełnieniu warunków określonych w przepisie § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 26 listopada 2004 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy², tj. po poświadczeniu własnoręcznym podpisem prawdziwości danych i oświadczeń zamieszczonych w karcie rejestracyjnej.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 262, poz. 2607 ze zm.

Zgodnie z przepisami art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy³ oraz przepisami przywołanego wyżej rozporządzenia, osoby bezrobotne w kartach rejestracyjnych potwierdzały gotowość do podjęcia pracy. W przypadku sześciu kart rejestracyjnych stwierdzono, że w części D karty zatytułowanej „Stawiennictwo w Urzędzie pracy i propozycje przedłożone bezrobotnemu”, brak było wpisu dotyczącego daty stawienia się bezrobotnego. Stanowiło to naruszenie kryterium rzetelności. Zadania w tym zakresie, stosownie do postanowień Zarządzenia wewnętrznego nr 8/2008 r. z dnia 14 stycznia 2008 r. Dyrektora Urzędu w sprawie zasad rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy, zostały przypisane do kompetencji działu Ewidencji Świadczeń i Informacji.

Do czasu zakończenia kontroli NIK, stosowane przez Urząd oprogramowanie aplikacyjne do prowadzenia rejestru bezrobotnych nie posiadało stosownego świadectwa zgodności. Obowiązek jego posiadania określony został dyspozycją § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie systemów teleinformatycznych stosowanych w publicznych służbach zatrudnienia⁴. Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 4 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, publiczne służby zatrudnienia używają oprogramowania, które jest zgodne z wymaganiami określonymi w ww. rozporządzeniu.

Ponadto, Urząd dokonując w dniu 1 maja 2010 r. zmiany oprogramowania informatycznego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, nie przeprowadził aktualizacji polityki rachunkowości. Było to niezgodne z dyspozycją art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.⁵ Odpowiednie zmiany wprowadzone natomiast zostały po 10 miesiącach od wdrożenia oprogramowania.

2. Szczegółowa kontrola dokumentacji dotyczącej 50 bezrobotnych wykazała, że osoby zarejestrowane w Urzędzie, które uzyskały status bezrobotnego i nabyły z tego tytułu prawo do ubezpieczenia zdrowotnego, spełniały warunki do uzyskania tego ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i stypendium powstał z dniem uzyskania statusu bezrobotnego, a wygasł z dniem utraty tego statusu, co było zgodne z art. 73 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych⁶. W Urzędzie przestrzegany był również siedmiodniowy termin na zgłoszenie lub wyrejestrowanie bezrobotnego z ubezpieczenia zdrowotnego określony przepisem art. 36 ust. 4 i ust. 11 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁷, w związku z art. 74 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

W ocenie NIK, dokumenty przedkładane przez bezrobotnych były w sposób rzetelny weryfikowane przez pracowników Urzędu.

³ Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 212, poz. 1566

⁵ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁶ Dz. U. 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.

3. W 2010 r. Urząd wydatkował na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne w rozdziale 85156 „Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego”, §4130 „Składki na ubezpieczenie zdrowotne” kwotę 8.132.267,76 zł.

W trakcie kontroli NIK nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie opłacenia składek za 50 bezrobotnych (9.509,79 zł), którzy podlegali temu ubezpieczeniu w 2010 r. W ocenie NIK, wydatki te - stanowiące 0,1% ogółem odprowadzonych w 2010 r. przez Urząd składek - zrealizowane zostały zgodnie z przepisami art. 79 ust. 1 i 2 i art. 81 ust. 8 pkt 5 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w prawidłowej wysokości i z zachowaniem zasady niepodzielności składki - w pełnej wysokości za miesiące, w którym istniał obowiązek zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego.

Wysokość składek na ubezpieczenie zdrowotne ustalana była w Urzędzie w oparciu o wytyczne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2010 r. (znak: DF 0212-8-I-C/10) zgodnie, z którymi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku, stosownie do art. 81 ust. 8 ww. ustawy „powinna być naliczana od kwoty 563 zł”.

4. NIK pozytywnie ocenia prawidłowość wywiązywania się przez Urząd z obowiązku terminowego przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych za okres dziewięciu miesięcy 2010 r.

Składki za miesiąc maj, wrzesień i październik 2010 r. w łącznej kwocie 925.619,80 zł zostały opłacone z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 56 dni.

Podkreślić należy, że przyczyną nieterminowego przekazywania składek było przekazanie przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu kwot niższych od wynikających z zapotrzebowań składanych przez Urząd. Pan Dyrektor systematycznie informował właściwe służby Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu o faktycznym zapotrzebowaniu na środki finansowe.

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w dniu wymagalności składek występował niedobór środków finansowych w rozdziale 85156 §4130, w kwocie 892.364,43 zł. Zwiększenie planu dotacji celowych na rok 2010 w dziale 851, rozdział 85156 §210, przeznaczonych na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne, nastąpiło po przekazaniu przez Wojewodę Wielkopolskiego środków przeznaczonych na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych.

W związku z nieterminowym odprowadzeniem składek, Urząd dokonał zapłaty odsetek za zwłokę w łącznej kwocie 9.368 zł ze środków pochodzących z rezerwy celowej przeznaczonej na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Ponadto, w dniu 4 marca 2011 r. Urząd odprowadził tytułem korekty kwotę 272 zł za naliczone i odprowadzone odsetki.

5. NIK negatywnie ocenia dokonanie wydatków w dziale 851 rozdział 85156 § 4130 poprzez przekroczenie o kwotę 1.516.032,76 zł ustalonego w planie finansowym Urzędu na 2010 r. limitu wydatków.

W dniach 10 i 14 grudnia 2010 r. Urząd wydatkował środki finansowe przeznaczone na pokrycie wymagalnych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby

bez prawa do zasiłku lub stypendium, podczas gdy odpowiednie zwiększenie planu finansowego nastąpiło dnia 22 grudnia 2010 r. Do nieprawidłowości tej doszło na skutek zatwierdzenia przez zastępcę głównego księgowego Urzędu do wypłaty świadczeń z tego tytułu równocześnie z zatwierdzeniem do wypłaty świadczeń z tytułu Funduszu Pracy, które były zgodne z planem finansowym jednostki. Sytuacja ta wskazuje na brak należytej staranności w zakresie dokonywania wstępnej kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1, pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸.

Zgodnie z dyspozycją art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁹ naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest czyn polegający na dokonaniu wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie użytkowania przez Urząd oprogramowania posiadającego świadectwo zgodności.
2. Egzekwowanie od osób bezrobotnych poświadczania w Karcie rejestracyjnej daty stawiennictwa.
3. Zapewnienie rzetelnego dokonywania kontroli wstępnej, poświadczającej zgodność operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym Urzędu.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁸ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.